

Zamislite se u svijetu gdje vino nije samo piće. Gdje svaka kapljica nosi sa sobom priču o zemlji, ljudima i arhitekturi. Hrvatska vinarija postala je mjesto na kojima se isprepliću tradicija i modernizam, stvarajući jedinstvena arhitektonska remek-djela. **Arhitektura vinarija postala je bitan dio brenda i doživljaja.** Moderan dizajn privlači posjetitelje i zbog estetskog doživljaja koji nudi kao turistička destinacija, a ne samo zbog vina.

Arhitektura vinarije *Štampar* koristi lokaciju na Mađerkinom bregu kao ključnu stavku u jačanju svog brenda. Korištenje lokalnih materijala i skladno uklapanje objekata u krajolik pridonose autentičnosti i povezanosti s vinogradarskom baštinom. Središnji element arhitektonskog koncepta je vidikovac koji nudi spektakularne poglede na više država, okolne vinograde i prirodu. Prostor je izgrađen od lameliranog drveta sa stepenicama od perforiranog metala, osmišljen kako bi kombinirao užitek vina s ljepotom krajolika. Istovremeno podržavajući funkcionalnost i identitet vinarije, čineći je prepoznatljivom i jedinstvenom destinacijom.

Mnoge vinarije u Hrvatskoj uspješno **spajaju tradiciju s modernim arhitektonskim trendovima.** Pridaje se sve veći značaj **održivoj gradnji i energetskej učinkovitosti** kroz

korištenje obnovljivih izvora energije i smanjenje ekološkog otiska, što nije samo pitanje ekološke svijesti, već i dugoročne funkcionalnosti.

Vinarija *Roxanich* u Istri, koju potpisuje arhitekt Idis Turato, integrira staru kamenu kuću i podrum s modernim aneksom, podzemnom garažom i skladištem. Arhitektura rekonstruira prirodni brežuljak, stvarajući kontinuirani put od vinograda kroz sve dijelove kompleksa – kuću, podrum i hotel. Ovakav dizajn uklanja jasne granice između unutarnjih i vanjskih prostora, stvarajući dinamičan ambijent u kojem se povijest i suvremenost prirodno prožimaju, a arhitektura postaje dio krajolika i doživljaja vina.

Vinarija *Galić*, smještena u centru Kutjeva, osmišljena je kao "gradska kuća" koja se skladno uklapa u urbanu strukturu, ali istovremeno ostaje moderna. Arhitektonski koncept inspiriran je tradicionalnim vinskim podrumom, a sama vinarija podijeljena je na dva dijela: donji dio čine betonske volte koje skrivaju prostor za odležavanje vina u bačvama, dok gornji dio zgrade koristi opeku. Jedna od zanimljivih karakteristika vinarije je što su bačve smještene u izlog, što omogućava prolaznicima da ih vide i poziva ih da zavire unutra. Betonska baza također uključuje prostore za degustaciju vina.

Vinarija *Tomac* uspješno integrira tradiciju i inovaciju kroz svoju arhitekturu i održivost. Njena blizina drvenom štaglju i 100 godina staroj staji sa zidovima od opeke inspirirala je arhitekta prilikom donošenja svih bitnih odluka u projektiranju. Arhitektura vinarije osmišljena je tako da se prirodno uklopi u ambijent, s namjerom da postane sastavni dio ekosustava koji ju okružuje. Koristi materijale poput opeke, sirovog betona i drva, koji odražavaju autentičnost okoline. Elementi drvene lamelirane konstrukcije evociraju tradicionalne štaglje, dok istovremeno pružaju modernu funkcionalnost. Održivost se provodi kroz pažljiv odabir materijala i energetskej učinkovit dizajn, kao i kroz korištenje krovnog vrta za uzgoj bilja potrebnog za biodinamičke pripravke. Integrirajući se u prirodni ambijent i koristeći održiva rješenja, vinarija postaje primjer gradnje koja čuva tradiciju dok prati moderne trendove u arhitekturi.

Vinarija Kozlović u Istri savršen je primjer kako se moderna arhitektura spaja s prirodnim okruženjem i lokalnom tradicijom. Staklena pročelja vinarije omogućuju refleksiju okoline, čime se formalna četvrtasta kompozicija zgrade vizualno ublažava te naglašava ljepotu vinograda koji je okružuju. Fasada od aluminijskih furnira podsjeća na vinovu lozu, dok zeleni krov s lavandom i mediteranskom florom prirodno rashlađuje zgradu. U interijeru se koristi drvo koje često susrećemo u istarskom pejzažu i ono daje prirodan dodir ambijentu vinarije. Sama zgrada ukopana je u uzvišenje, čime se minimalno narušava pejzaž. Ta činjenica iskorištena je u promišljanju arhitekture vinarije gdje najgornja etaža koristi nagib i pad terena za slobodan pad groždanog soka, što je kod proizvodnje vina vrlo poželjno jer se izbjegavaju pumpe.

Terasa s panoramskim pogledom i staklenom ogradom stvara iluziju lebdenja nad vinogradima, dok je amfiteatar za vinska okupljanja i kulturna događanja strateški smješten dijagonalno od terase. Ovaj promišljeni prostor za degustaciju i kulturne događaje nudi posjetiteljima jedinstveno iskustvo i osnažuje prepoznatljivost brenda Kozlović.

U vinariji se nude vođeni obilasci čiji je cilj pokazati cijeli proizvodni proces vina, od berbe do gotovog proizvoda te tako aktivno promoviraju lokalnu kulturu. Budući da je vinarija smještena posred vinograda od pet hektara u dolini Valle, dojam je vjerodostojan. Ova vinarija doista je kuća za ljude i vino.

Također, na krovu vinarije postavljena je fotonaponska elektrana čija se energija, nakon što zadovolji potrebe

vinarije, u dogovoru s Elektrom usmjerava u sustav i stavlja na raspolaganje drugim korisnicima. Vinarija koristi i sustave za skupljanje kišnice, koja se koristi za zalijevanje zelenih površina na imanju. Planiranje kanala i drenažnih sustava, s obzirom na ukopan teren, izvedeno je s posebnom pažnjom. Zahvaljujući dobroj organizaciji slivnih voda, značajno su smanjeni troškovi sanacije mogućih odrona na samom imanju i pristupnim putevima. Kroz Vallu prolazi potok Argila, koji vinarija redovito održava i čisti te koji u slučaju velikih padalina služi za odvodnju viška vode, čime se dodatno osigurava zaštita okoliša.

Spoj moderne arhitekture s dugogodišnjom tradicijom vina, koju obitelj njeguje od 1904., prenosi filozofiju brenda koji spaja tradiciju i inovaciju.

Arhitektura vinarija nije samo funkcionalna, već pokazuje uspješan spoj tradicije sa suvremenim trendovima i održivom gradnjom. Tako doprinosi cjelokupnom doživljaju vinarstva, pružajući iskustvo koje nadilazi samo vino. Dakle, sljedeći put kada budete otvarali bocu hrvatskog vina, zapitajte se: Koliko truda i ljubavi je uloženo u svaku kapljicu? Koliko je priča skriveno iza ove etikete? Koliko snažno je arhitektura utjecala na doživljaj ovog vina?

VINARSTVO KROZ ARHITEKTURU

Klara Krišto